

έννοει ότι βρήκε μπρός του νά το κάνη ίσιωμα γιά τ' διμαλό του κύλισμα;

"Ο, τι και ζην συμβαίνει, ξένας Ρωμαίος, όποιο χαμοθεό κι άν προσκυνάγει, Βενιζέλο ή δὲν ξέρω ποιόν, κ' είτε έθνικιστής είναι, είτε σοσιαλιστής, είτε φιλελεύθερος, είτε παπαδολάτρης, είτε στὸν Ὀλυμπο καὶ στὴν Ἀκρόπολη βόσκει; ή φαντασίας του, είτε στὸ Βόσπορο καὶ στὸν Κεράτιο, δύπις τώρα τελευταῖα ή φαντασίας τῆς Αδλής, ποὺ κόλλησε Βυζαντινισμό, δὲν μπορεῖ νά μήν τίναχτη καρδιοδαγκωμένος στὴν ιδέα ήτι Θράκη; Πόλη καὶ Ἀνατολή μπορεῖ νά γίνουν Ρούστικα καὶ ξεχωντας δλες μας τὶς μιζέριες νά μήν διντρειευτῇ καὶ λίγο καὶ νά μήν όρμενήσῃ σὲ θάλασσα πανελληνική. Φίλοις οἱ Ρουσσοί κ' εύεργέτες, μᾶς δχι νά γίνουμε καὶ μεζές γιά τὸ άχόρταχο στομάχι τῆς φιληγάδας μας! Γιατὶ αὐτοί, κι δχι: έμεις, δύπις είναι τὸ δίκιο: Γι' αὐτό, μή λογαριάζοντας διόλου τὴ δύναμη η τὴν δύναμα μας, έρχομαστε νά ορθώσουμε ἀντίκρου στὶς Ρούσσικες «βλέψεις» τὶς «βλέψεις» τῆς Ἑλληνικές.

Καὶ γιά νάρχισσουμε ἀπὸ τὰ βορεινά, ἐμεῖς καὶ πάνου θέλουμε μιὰ Πολωνία λεύτερη καὶ στὴν Ἀστυρία θέμε κάθε έθνος νάποχτήσῃ αὐτοδούκηση καὶ βρίσκουμε δίκια Οὐγγρία καὶ Νοτιοσλαβία (Σέρβοι κλπ.) νάποχτήσουν ξέσδος στὴν Ἀδριατική, δρίζοντας δύμας μιὰ γιά πάντα σύνορα ἀπαραδίστα, ώς τὸν καρό ποὺ θὰ πέσουν δλα τῶν κρατῶν τὰ σύνορα, ἐπίσης καὶ οἱ Γερμανοί ἐμπορικὴ μόνο ξέσδο στὸ Τριέστι.

Στὴ σύνορά μας, δι' Ήλιος Ἀλβανία, δεχόμαστε νά περιεργίστουμε σ' ὅσα κατέχουμε, ἀλλοιώς, θέμε νά γίνη σύνορό μας ὁ Γενούσσος. Τὸ Μοναστήρι καὶ ή Γευγελή, ζην γίνη δυνατό νά μᾶς διθεούν. Ήλιος είναι πολὺ καλόσεχτα, ἀλλὰ η Δράμα κ' η Καδάλια δὲν μποροῦν νάλλαξουν νοικοκύρι.

Η Ηράκη, καὶ Βουργάρικη καὶ ιούρκικη μαζί μὲ τὴν Ησέλη θέμε νά γίνη Ἑλληνική καὶ τίποτις ἄλλο. Τὰ Στενὰ δὲ είναι λεύτερα γιά δλο τὸν κόσμο.

Απ' τὴ Μικρή Ασία θέμε νά έπιλθουν μὲ τὸ Ἑλληνικὸ κράτος τουλάχιστο τὸ μέρος οὗτο μένει: δυτικά, ἀν τραχιλῆς καλλιτη γραμμή ἀπ' τὴν Ἡράκλεια ώς κάτω στὸ Καστελλόριζο μὲ τὶς ἀπαραίτητες ἐποχές κ' ξέσχες γιά τὴν κατάλληλη, μὲ τηνοδυλική, τηγλη, τυγαριακή, γραμμή.

Πιὸ πέρι, γύρω στὴν Τραπεζούντα καὶ σ' ἡρκετή, ξεταγή, τὶς Μαυροθλαστίκης παραλίας θέμε νά γίνη μιὰ κατόνεμη Ἑλληνική πολιτεία. Λις είναι κάτου ἀπὸ τὴ Ρεόσσικη προστασία.

Ἐπίσης θέμε μιὰν ἐλεύθερη Ἀρμενία κ' ἔνα κώτωνος Κουρδιστὰν καὶ μιὰν κυτόνομη Συρία καὶ Ἀραβία. Αὐτά, δύπις καὶ η Περσία, Λις μαραστοῦν τὴν Ρεόσσικη καὶ τὴν Ἐγγλέζικη ἐπιρροή. Η Πελαστίνη δὲ γίνη διεθνή πολιτεία.

Τὸ οπόλειπο τὶς Μικρῆς Ασίας θέμε νά γίνη Σουλτανάτο κάτω ἀπ' τὴ Γαλλία, ποὺ μπορεῖ τότες νάφιση τὴ Συρία γιά τους ἀλλους κ' ίσως νά δώσῃ καὶ τὴν

Τύνιδα στοὺς Ἰταλούς. Καὶ σ' αὐτὸ τὸ Σουλτανάτο αὐτόνομες μ' ἐγγύηση Ἑλληνικές κοινότητες.

Οἱ Ἰταλοί θὰ μᾶς ἀδειάσουν τὰ Δωδεκάνησα καὶ η Ἀγγλία θὰ μᾶς ἀρήσῃ τὴν Κύπρο.

Αὐτές είναι οἱ βλέψεις μας: "Αν εἰν' αλήθεια ὅτι οἱ τρεῖς Δυνάμεις πολεμοῦν γιά τὴν ἀπολύτρωση ἀπ' τὴ στρατοχριτία καὶ γιά τὴν ἐλευθερία τῶν λαῶν, δὲν μπορεῖ κι αὐτές νὰ μή τὶς βροῦνται σωτές, εὐλογες, δικιες. Κανένας λόγος δὲ συντρέχει νὰ πάρουε τὰ μέρη μας οἱ Ρουσσοί, κι δχι ἐμεῖς. Ἀν πολεμοῦν καὶ θυσίαζουν καὶ θένε ἀντίλλαγμα γιά τὶς θυσίες τους, δεχούμαστε καὶ μὲ τὸ μέτρο αὐτὸ νὰ πάρη ὁ καθένας ζ, τις τοῦ ἀνήκει. Τὶς πολλές θυσίες τὶς ἔχανε η Ρουσσίκη γιά τὴ Βουργαρία. Ἀς τηγὲ προσχρήση, ἀφοῦ τῆς δειχτηκε καὶ τόσο ἀχριστη. Ἐπειτα θάχη στὴ βορεινή Περσία, γύρω στὸν Καύκασο καὶ σ' δλη τὴ Μεγάρη θάλασσα, στὴν Ἀρμενία καὶ στὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς Μεσοποταμίας ἀποκλειτικὴ ἐπιρροὴ καὶ πολὺ μεγάλα οικονομικὰ ὠφελήματα. Καὶ τὰ Στενὰ λεύτερα. Τὶς ἀλλο θέλει ἀπὸ δῦδε; "Α; μετρηθοῦν καὶ οἱ Ἑλληνικές θυσίες, τὰ αἴματα καὶ τὸ μαρτύριο ἀλάκερου ζήνους σὲ διάστημα πέντε κινάνων κι ἀς μποῦν στὴ ζυγαριά καὶ τὰ δικαιώματα 9—11 ἔκατομμαρίων Ἑλλήνων, ποὺ ζήσουν τώρα ἔνα κράτος ίσο στὸν ξεταση. μὲ δχι ζήσουν τὰ 3 1/2—4 ἔκατομμάρια Βουργάρων. Κι ἀς γίνη δικαιοσύνη!"

5. 1. 915

ΑΓΔΟΣ ΠΟΔΑΒΡΟΣ

ΤΟ ΚΙΝΗΜΑ

Οι κάτωθι οποιγεναμένοι, μὴ ἐπιδοκιμάζοντες τὴν ἐπικειμένην δημοσίευσιν δριμέων προωτικῆς φύσεως καταχωρίσεων ἐν τῇ «Νέᾳ Ἑλλάδι», καὶ μὲ τὴν οποιοῦντες νὰ μετάσχουν τῆς ἐν τούτου ηθικῆς καὶ ποικιλῆς εὐθύνης, ἀπεγκρίσμενοι ἀπὸ σῆμερον ἐκ τῆς Συντάξεως τῆς «Νέας Ἑλλάδος».

Ἄθηναι, 4 Ιανουαρίου 1911.
Γ. Α. Βεντήρης, Λευθυντής τῆς Συντάξεως τῆς «Νέας Ἑλλάδος», Αγιστος Καμπύλης, Νικόλαος Κρανιωτάκης, Ι. Διάζος, Σ. Μπράνιας, Σ. Αλεξανδρόπουλος, Ι. Μότακης, Χ. Νικολόπουλος.

"Ετοι τὸ καρακτηρίσαμε ἐμεῖς. Κίνημα. Καὶ μ' ὅλη τὴν καρδιὰ τὸ χεροκροτήσαμε. Ὁχτὸ ἐργάτες, δσοι ἀποτελούσαντε τὴ σύνταξη μιανής ἐφημερίδας, ἀπεργήσαντε γιά λόγους καθαρούς ηθικούς. Δείξανε δηλ. πῶς δὲν είναι λινοτυπικές μηχανὲς κι αὐτοί, δργανα ἄψυχα ποὺ νά μπακούντε δουλικὰ στὴν κινητήρια δύναμη, μὰ πῶς είναι ἀθρωποι μὲ ψυχή, μὲ ἐγώ, μὲ γνώμη. Κάτι κι αὐτό, καὶ πολὺ σημαντικὸ μάλιστα, γιά τὸν Ἀθηναϊκὸ τύπο, ποὺ ίσαμε τώρα, τὸ μολογοῦμε, δὲν τοιχάμε καὶ τόση υπόληψη, ἀφοῦ τονὲ βλέπαμε νάποτελεῖται ἀπὸ σκλάβους ποὺ δουλεύαντε ἀγόγγυστα κάτου

ἀπὸ τὸ βιούδουλα τοῦ ἑνὸς καὶ τᾶλλου Γιάνναρου καὶ Πώλη.

Νά, δῆμως τώρα ποὺ ὁ Ἀθηναϊὸς τύπος, μὲ τὸ ώραιό καὶ μὲ τάντορίκιο κίνημα, σηκώνει περήφανα τὸ κεφάλι του, ἔσκλαβώνεται, τελοςπάντων ἀθρωπίζεται. Ἡ ἐφημερίδα εἶναι δική σου, κύριε, καὶ νὰν τὴ χαίρεσαι. "Ἐχεις καὶ τὴ γνώμη σου γὰ τὸ δείνα πρόσωπο ἥ γὰ τὸ τάδε περιστατικό, ἔχε την, ὅχι δημως ὡς ἐφημερίδα, μὰ ὡς ἄτομο, ὑπεύθυνα, γιατὶ ἐφημερίδα δὲν εἶσαι ἐσὺ μοναχά, εἴμαστε ὅλοι μας. Καὶ γιὰ νὰ παρουσιάζεται ἥ ἐφημερίδα μὲ μιὰ γνώμη, πρέπει ἥ γνώμη αὐτὴ νὰ εἶναι γνώμη ὀλωνῶν μας, κι ὅχι μοναχὰ δική σου γνώμη, γιατὶ ἔμεις εἶναι γνωστὸ πῶς γράφουμε τὴν ἐφημερίδα κ' ἔτσι ἡ εύθυνη πέφτει κι ἀπάνου μας.

"Ετσι σκεφτήκανε κ' ἔτσι μιλήσανε οἱ ἑργάτες—δημοσιογράφοι. Κι δταν ἀπὸ μιὰ τάξη ἐργατικὴ βγαίνουν ὅχτὼ διαλεχτοί της ἀντιρόσωποι καὶ μιλάνε ἔτσι, ἔστερα καὶ παληκαρίσια, θυσιάζοντος ἀκόμα καὶ τὸ ψωμί τους γὰ τὴν ἀτομική τους ἀξιοπρέπεια, ἥ τάξη αὐτὴ ἥ ἐργατικὴ πρέπει νὰ καμαρώνει πῶς ἔσπιασε τὶς ἀλυσίδες τῆς σκλαβιᾶς, πῶς τραβήξε μπροστά, πολὺ μπροστά, ἀκόμα καὶ πῶς καθιέρωσε μιὰν καινούργια ἡθική, ὅχι συμβατική, μὰ γεοὴ ἡθική, στηριγμένη πάνου στὸ γενικὸ Δίκαιο καὶ στὴν ἀτομικὴ Ἀξιοπρέπεια.

"Ετσι γενικὰ τὸ βλέπουμε κ' ἔτσι γενικὰ τὸ κρίνουμε ἔμεις τὸ Κίνημα. "Εισι, σὰ φιλελεύτεροι καὶ οἰζοστάστες ποὺ εἶναι, θὰν τὸ κρίνανε καὶ οἱ ἴδιοκτῆτες τῆς «Ν. Ἐλλάδας». Δὲν μπαίνουμε στὰ αἴτια καὶ δὲ γνωρίζουμε, μὰ οὕτε καὶ μᾶς ἐνδιαφέρουν, τὰ καθέκαστα. Μπορεῖ τὸ κακὸ αὐτὸν νᾶξις νὰ ἔσπασει σ' ἄλλη ἐφημερίδα, κι ὅχι στὴ «Νέα Ἐλλάδα», ποὺ ἐπιτέλους εἶναι, σχετικά, μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ ἡθικὲς ἐφημερίδες κ' ἔκαμε καὶ κάπιο καλὸ στὸν τόπο ἀφοῦ εἶχε τὸ κουράγιο νὰ ἔσκεπάσει ἀρκετοὺς τενεκέδες καὶ νὰ ποδοπατήσει μερικὲς Ἀξίες ἀμφισβητούμενες. Ἀκόμα καὶ στὸ Ζήτημά μας ἡ «Νέα Ἐλλὰς» δείχτηκε πάντα καλοπροοίρετη κι ἀρχετὲς φορὲς ἔγραψε λόγια ἐπαντικὰ γιὰ τὸ «Νουμά». Μὰ τὸ εἴπαμε. Το Ζήτημα τὸ παίρνουμε γενικὰ καὶ ἀπρόσωπα. Καὶ μ' ὅση λύπη βλέπουμε τὸ πάθημά της, μὲ τόση χαρὰ σφίγγουμε τὸ χέρι τῶν ἄξιων παληκαριῶν, ποὺ μὲ τ' ώραιό τους Κίνημα δὲ σηκώσανε μοναχὰ τὸ δικό τους τὸ κεφάλι περήφανο, μὰ σηκώσανε κι ἀλάκερο τὸν Ἀθηναϊὸ τύπο καὶ τονὲ φέροντες σ' ἔνα καινούργιο ἐπίπεδο, πιὸ καθάριο καὶ πιὸ ἡθικὸ ἀπὸ κείνο ποὺ βρισκότανε ἵσαμε σήμερα.

ΦΙΛΗΜΑΤΑ

1.

Στὴν Ἀθήνα γεννήθηκα
Μιὰ νυχτιὰ ποὺ τὸ χιόνι
εἶκε στρωμένο κάτασπρο
τῆς σιγαλᾶς σεντόνι.

Κι' εἶπε ἡ Μοῖρα καὶ πρόσταξε :
«Τὸ μεγάλο καμίνι
θὰ κοχλάζει στὰ σπλάχνα σου—
Καὶ ποτὲς νὰ μὴ σβύνει !»

2.

Ω, τοῦ ἀγέρα τὸ φύσιμα,
Τοῦ χειμῶνα τὰ χάδια
Στὸν δρόμους τοὺς ἀπόμακρους
Τῆς Ἀθήνας, τὰ βράδια !

Ω, τὰ φῶτα ποὺ βούρκωσαν
Σὰ ματάκια ποὺ κλαῖνε !
Ω, οἱ καρδιὲς ποὺ μαραίνονται,
Μὰ δὲν ξέρουν τί θένε...

3.

Σὰ διάβασε ὁ πατέρας μου
Τὴν πρώτη τὴ στροφή μουν
Στὴ μορφή του γὼ διάβαζα :
«Θὰ καθεῖ τὸ πτυχί μουν.»

Κι' ἀλήθεια πῶς ἔχαθηκα
Στὰ κύματα τοῦ κόσμου,
Μ' ἄλλος κόσμος ἀνοίχτηκεν
Ομορφύτερος μπρός μουν.

4.

Τοῦ πατέρου μουν ἡ θύμιηση,
Τὸ γέλιο τῶν πατιδῶ μουν,
Τῆς ψυχῆς τὰ δεσμάτα
Στὸ πέρασμα τοῦ δρόμουν,

Τῆς αὐγῆς τὰ τριαντάφυλλα,
Τοῦ χωρισμοῦ ἡ μαυρίλα :
Ἡ ζωὴ ποὺ ὅλο κι' ἔρχεται
Κι' ὅλο πάει —Σὰν τὰ φύλλα...

5.

Στῆς μάχης μέσ' στὸ τρίξιμο,
Στὴ βουὴ καὶ τὸ βρόντο,
Στῆς ζωῆς τὸ τρικύμισμα
Μές στοῦ χαμοῦ τὸν πόντο,